

Gespreksnotitie van de Nederlandse politie voor het rondetafelgesprek MIT

Tweede Kamer, donderdag 16 september

Inleiding

De politie heeft sinds de start bijgedragen aan de opbouw van het Multidisciplinair Interventieteam (MIT) dat voortkomt uit de Kamer motie Heerma/Dijkhoff (september 2019). In deze gespreksnotitie gaat de politie in op een aantal punten rondom het MIT. De politiedeelnemers lichten deze punten graag toe aan de Kamerleden.

Noodzaak tot multidisciplinaire samenwerking tegen ondermijning

Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit is door de jaren heen complexer en geraffineerder geworden. Deze criminaliteitsvorm kent vele verschijningsvormen en manifestaties. De politie is al geruime tijd van mening dat georganiseerde en ondermijnende criminaliteit alleen met een *brede, samenhangende* en *integrale* aanpak teruggedrongen kan worden. Een repressieve en strafrechtelijke aanpak heeft de afgelopen jaren tot grote successen geleid, zoals kopstukken achter de tralies en gekraakte criminele cryptocommunicatie, maar is voor een structurele effectieve aanpak onvoldoende.

Het huidige kabinet heeft de afgelopen jaren extra middelen vrijgemaakt voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. De politie waardeert deze stap van het kabinet. Het geld kan enerzijds ingezet worden voor het versterken van een integrale multidisciplinaire aanpak en kan anderzijds bijdragen aan het verminderen van de enorme druk op politiemedewerkers en -organisatie en aan het versterken van de slagkracht van de politie in de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. Een brede, samenhangende en integrale aanpak houdt voor de politie in dat zij samenwerkt met partners binnen en buiten het strafrecht. Naast OM, FIOD, BOD-en en KMar zijn Belastingdienst, Douane, Defensie, gemeenten en bedrijfsleven essentiële partners voor een effectieve bestrijding van georganiseerde criminaliteit binnen en buiten Nederland.

Het doel van het MIT is het blootleggen en het op (inter)nationaal niveau duurzaam verstoren van criminele structuren, bedrijfsprocessen en verdienmodellen die verweven zijn met of misbruik maken van legale structuren en de legale economie. Het MIT richt zich op een multidisciplinaire, integrale en data-gedreven aanpak. Dit is aanvulling op de huidige aanpak. De voordelen van een samenwerking zoals deze door de deelnemende organisaties wordt vormgegeven binnen het MIT, worden door de politie onderschreven om te kunnen komen tot effectievere interventies in en verstoren van het gehele criminele proces. De politie steunt daarom de uitgangspunten en de komst van een MIT.

Onderbrenging MIT

Vragen zijn gesteld over de verhouding tussen het MIT en de deelnemende organisaties. Op een aantal vragen zal de politie ingaan. Vooropgesteld is dat ervaring leert dat samenwerking tussen de verschillende organisaties in de praktijk versterkt dient te worden. Voor de politie geldt dat zij het MIT samen met de andere partners zo dicht mogelijk in afstemming met de betrokken diensten van alle moederorganisaties wil ontwikkelen.

Wat de politie betreft moet het samenwerkingsverband MIT geborgd worden binnen de deelnemende organisaties en niet daarnaast. Voor de politie is het belangrijk dat er binnen de multidisciplinaire samenwerking van het MIT een samenhangend stelsel van opsporing en intelligence blijft. Tevens is een belangrijk uitgangspunt dat dubbelingen in het werk en taakstelling van de deelnemende organisaties moeten worden voorkomen, alsmede dat de internationale herkenbaarheid van de opsporing moet worden behouden. Er moet duidelijkheid blijven over de positie van opsporingsdiensten op internationaal terrein en er moet gezorgd worden voor één integrale informatiepositie.

Voor de borging van het MIT kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een vorm die analoog is aan de borging van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). Daarmee is de bedrijfsvoering voor de brede integrale aanpak door het samenwerkingsverband MIT stevig verankerd. Operationele sturing op het MIT is bepaald met de inrichting van een Strategisch Kaderoverleg (SKO) en een Multi Interventie-overleg (MIO).

Het MIT staat niet op zichzelf. Samen met de slagkracht en de intelligence van alle betrokken organisaties zal het MIT het verschil kunnen maken en daarmee in staat zijn om met effectieve interventies succesvol te zijn. De extra capaciteit die beschikbaar is gekomen, kan ook worden ingezet om de bestaande inzet van de deelnemende organisaties te versterken, en zo toe te voegen aan de huidige bestrijding van ondermijnende criminaliteit in al zijn facetten. Welke juridische basis daarvoor nodig is, is onderwerp van gesprek.

Convenant gegevensdeling

Een convenant gegevensverwerking en bijbehorende besluiten, zodat de gewenste gegevensdeling en gezamenlijke gegevensverwerking juridisch mogelijk wordt gemaakt, zijn essentieel om de doelstelling van het MIT te realiseren.

Afsluiting

Van begin af aan heeft de politie bijgedragen aan de opbouw van het MIT, vanuit de overtuiging dat multidisciplinaire samenwerking door de deelnemende organisaties noodzakelijk is in de inzet tegen ondermijnende criminaliteit. Dit zal zij blijven doen, bij voorkeur met een heldere borging van het MIT binnen de politie en op basis van een convenant gegevensdeling. Op deze wijze kan meteen worden gewerkt aan het tot stand brengen van de voordelen in aanvulling op het reeds bestaande.

Het MIT kan hierbij gebruik maken van wat de politie al heeft, zoals de multidisciplinaire beelden, het Nationaal Inlichtingenbeeld Ondernijning en het Nationaal Intelligencebeeld Drugsmarkten. Met de multidisciplinaire beelden van het datawarehouse kan over domeinen heen, data-gedreven en dynamisch geïntervenieerd worden op de systemische werking van de meest ondermijnende machtsstructuren. Daarbij kan het MIT met zijn kennis en kunde verder bouwen en aanvullen op hetgeen aanwezig is. Vanuit die samenwerking en ervaring kan ook de politie de huidige inzet op opsporing en intelligence verbeteren.

De politie heeft hier vertrouwen in en staat daar met de andere organisaties voor. De politie vraagt oog te houden voor de benodigde structurele investeringen in de hele strafrechtketen en voor adequate wetgeving zoals verwoord in haar position paper. De aanpak van ondernijning blijft ook gebaat bij de versterking van de politie in de wijk, maar ook op het web. Alleen op deze manier kan de politie bijdragen aan de brede inzet tegen ondermijnende criminaliteit.